

Wol tekst

- PRIJEDLOG -

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

Na temelju članka 114.a stavka 2. Zakona o proračunu („Narodne novine“ 87/08, 136/12),
Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj _____ 2013. godine donijela

UREDBU

O INSTITUCIONALNOM OKVIRU SUSTAVA ZA SUZBIJANJE NEPRAVILNOSTI I PRIJEVARA

Članak 1.

Ovom Uredbom utvrđuje se institucionalni okvir sustava za suzbijanje nepravilnosti i prijevara s ciljem zaštite financijskih interesa Europske unije u Republici Hrvatskoj (AFCOS).

AFCOS

Članak 2.

- 1) AFCOS je sustav kroz koji se provodi koordinacija zakonodavnih, upravnih i operativnih aktivnosti u svrhu zaštite financijskih interesa Europske unije u Republici Hrvatskoj te neposredna suradnja s Europskim uredom za borbu protiv prijevara (dalje u tekstu: OLAF).
- 2) AFCOS u Republici Hrvatskoj obuhvaća:
 - a) Sustav izvještavanja o nepravilnostima,
 - b) AFCOS mrežu, i
 - c) Ministarstvo financija kao tijelo nadležno za zaštitu financijskih interesa Europske unije u Republici Hrvatskoj.

SUSTAV IZVJEŠTAVANJA O NEPRAVILNOSTIMA

Članak 3.

Sustav izvještavanja o nepravilnostima čine nadležna tijela koja su obvezna izvještavati o nepravilnostima za programe CARDS, PHARE, ISPA, SAPARD, IPA, kao i za programe strukturnih instrumenata Europske unije te programe Europskog fonda za pomorstvo i ribarstvo, Europskog fonda za jamstva u poljoprivredi i Europskog fonda za poljoprivredu i ruralni razvoj sukladno važećim propisima Republike Hrvatske i Europske unije.

AFCOS MREŽA

Članak 4.

- 1) AFCOS mrežu čine tijela koja se bave suzbijanjem nepravilnosti, prijevara, korupcije ili nekog drugog oblika nezakonitih aktivnosti.
- 2) Odlukom Vlade Republike Hrvatske o osnivanju AFCOS mreže utvrđuju se tijela koja čine AFCOS mrežu, te je definirana njihova uloga u AFCOS sustavu.

MINISTARSTVO FINACIJA

Članak 5.

1. Ministarstvo financija kao tijelo nadležno za zaštitu financijskih interesa Europske unije u Republici Hrvatskoj odgovorno je za uspostavu i učinkovito funkcioniranje sustava za suzbijanje nepravilnosti i prijevara.
2. Unutar Ministarstva financija ustrojena je ustrojstvena jedinica za suzbijanje nepravilnosti i prijevara (dalje u tekstu: Ustrojstvena jedinica) koja ima koordinativnu ulogu između tijela Sustava izvještavanja o nepravilnostima i tijela AFCOS mreže te je glavna kontakt točka OLAF-u u Republici Hrvatskoj, koja osigurava provođenje inspekcija OLAF-a na području Republike Hrvatske, te zaprima, kontrolira i objedinjuje izvješća o nepravilnostima u svrhu slanja OLAF-u.

3. Ustrojstvena jedinica samostalno izrađuje:
 - a) Smjernice o upravljanju nepravilnostima koje odobrava ministar financija koje su obvezujuće za sva tijela Sustava izvještavanja o nepravilnostima,
 - b) Interne procedure za provedbu svojih nadležnosti.
- 4) Ustrojstvena jedinica zajedno s nadležnim tijelima sudjeluje u izradi pravila vezanih uz područje upravljanja nepravilnostima.
- 5) Ustrojstvena jedinica obavlja druge aktivnosti sukladno važećim propisima.

UPRAVLJANJE NEPRAVILNOSTIMA

Članak 6.

- 1) Upravljanje nepravilnostima u nadležnosti je svih tijela u AFCOS sustavu.
- 2) U smislu odredbi ove Uredbe upravljanje nepravilnostima podrazumijeva poduzimanje odgovarajućih mjera s ciljem prevencije, otkrivanja, postupanja, izvješćivanja i praćenja postupanja po prijavljenim nepravilnostima.
- 3) Interne procedure vezane uz upravljanje nepravilnostima koje pripremaju tijela u Sustavu izvještavanja o nepravilnostima, moraju biti usklađene sa Smjernicama iz članka 5. stavka 3. točke a) ove Uredbe i pravilima iz članka 5. stavka 4. ove Uredbe.

SURADNJA TIJELA UNUTAR AFCOS SUSTAVA

Članak 7.

- 1) Sva tijela AFCOS sustava dužna su međusobno surađivati te razmjenjivati podatke i informacije.
- 2) O načinu suradnje i razmjene podataka i informacija među tijelima AFCOS sustava mogu se sklopiti protokoli o suradnji.

SURADNJA S OLAF-om

Članak 8.

- 1) Sva tijela unutar AFCOS sustava dužna su surađivati s OLAF-om.
- 2) Suradnja iz stavka 1. ovog članka osigurava se primjenom važećih propisa Republike Hrvatske i Europske unije.
- 3) Suradnja iz stavka 1. ovog članka moguća je preko Ustrojstvene jedinice ili direktno s OLAF-om.
- 4) U slučaju direktne suradnje s OLAF-om, tijela AFCOS sustava su bez odgode dužna o tome obavijestiti Ustrojstvenu jedinicu.
- 5) O načinu suradnje, razmjene podataka i informacija između Ustrojstvene jedinice i OLAF-a mogu se sklopiti protokoli o suradnji.

ISTRAGE OLAF-a

Članak 9.

- 1) OLAF može na teritoriju Republike Hrvatske provoditi istrage iz svoje nadležnosti sukladno važećim propisima Republike Hrvatske i Europske unije.
- 2) Istrage i pregledi dokumentacije iz stavka 1. ovog članka pripremaju se i provode u suradnji s nadležnim tijelom AFCOS sustava koje će na vrijeme biti obaviješteno o predmetu, svrsi i pravnoj osnovi istraga i pregleda, kako bi moglo pružiti svu potrebnu pomoć.
- 3) Tijelo iz stavka 2. ovog članka dužno je obavijestiti Ustrojstvenu jedinicu bez odgode o istragama i pregledima dokumentacije iz stavka 1 ovog članka.

ZAVRŠNE ODREDBE

Stupanje na snagu

Članak 10.

Ova Uredba stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Klasa:

Urbroj:

Zagreb,

Predsjednik

O b r a z l o ž e n j e

Nacrta prijedloga Uredbe o institucionalnom okviru sustava za suzbijanje nepravilnosti i prijevара

Pravni temelj za donošenje Uredbe

Proračun Europske Unije služi za financiranje djelatnosti i projekata (putem strukturnih fondova, fonda zajedničke poljoprivredne politike, pretpripristupnih fondova, razvojne pomoći) u onim područjima u kojima su se sve države članice suglasile da će zajednički djelovati na razini Europske Unije.

Pogrešno korištenje sredstava Europske Unije, rezultira nanošenjem štete poreznim obveznicima Europske unije te je zbog toga, a sukladno članku 325. Ugovora o funkcioniranju Europske Unije određeno :

„Unija i države članice sprječavat će prijevare i ostale ilegalne aktivnosti koje utječu na financijski interes Unije, putem mjera koje poduzimaju sukladno ovom članku.“

Navedene mjere će djelovati preventivno i kao takve predstavljati djelotvornu zaštitu u državama članicama i svim institucijama, tijelima, uredima i agencijama Europske unije.

Kao zemlja korisnica EU pretpripristupnih fondova te kao i punopravna članica Europske unije od 1. srpnja 2013. godine, Republika Hrvatska je odgovorna za osiguravanje pravnog okvira za zaštitu financijskih interesa EU, kao i uspostavu učinkovitog i djelotvornog sustava upravljanja nepravilnostima i prijevarama, a vezano uz sredstva Europske Unije.

Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o proračunu (NN 136/12) člankom 41. određeno je kako će se članak 114. Zakona o proračunu (87/08) dopuniti na način da se iza članka 114. dodaje članak 114.a koji glasi:

„(1) Republika Hrvatska kao korisnica sredstava Europske unije osigurava zaštitu financijskih interesa Europske unije uspostavljanjem sustava za suzbijanje nepravilnosti i prijevара (AFCOS).“

(2) Vlada će uredbom propisati institucionalni okvir sustava za suzbijanje nepravilnosti i prijevара iz stavka 1. ovoga članka.“

Sukladno gore navedenom te člankom 41. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o proračunu (NN 136/12) Uredbu kojom se propisuje institucionalni okvir sustava za suzbijanje nepravilnosti i prijevара Vlada Republike Hrvatske će donijeti u roku od 180 dana od dana stupanja na snagu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o proračunu (NN 136/12).

Zaključno, donošenjem ove Uredbe propisuje se institucionalni okvir sustava za suzbijanje nepravilnosti i prijevара.

Obrazloženje odredbi prijedloga Uredbe

Članak 1.

Člankom 1. uređuje se sadržaj Uredbe.

Članak 2.

Člankom 2. Uredbe definira se AFCOS sustav u Republici Hrvatskoj, dok stavak 2. istog članka utvrđuje od kojih se komponenti sastoji AFCOS sustav (Sustav izvještavanja o nepravilnostima, AFCOS mreža i Ministarstvo financija kao tijelo nadležno za zaštitu financijskih interesa Europske unije u Republici Hrvatskoj).

Članak 3.

Članak 3. Uredbe utvrđuje tijela sustava izvještavanja o nepravilnostima. Propisi koji se odnose na tijela sustava izvještavanja o nepravilnostima su propisi koji se odnose na pojedine programe EU: CARDS, PHARE, ISPA, SAPARD¹, IPA programi², Strukturne instrumente Europske unije³, Europski fond za jamstva u poljoprivredi, Europski fond za poljoprivredu i ruralni razvoj i Europski fond za pomorstvo i ribarstvo. Potrebno je napomenuti kako su Europski fond za jamstva u poljoprivredi i Europski fond za poljoprivredu i ruralni razvoj u okviru Zajedničke poljoprivredne politike EU uspostavljeni 1. siječnja 2007. godine Uredbom Vijeća 1290/2005 te su zamijenili Europski fond za usmjeravanje i garancije u poljoprivredi. Nadalje, Europski fond za pomorstvo i ribarstvo koristit će se za razdoblje 2014-2020., a kako bi se sufinancirali projekti iz područja Zajedničke ribarske politike EU. Dodatno, tijela RH nadležna za upravljanje i provedbu mjera Zajedničke poljoprivredne politike EU određena su Zakonom o potpori poljoprivredi i ruralnom razvoju (NN 120/12, 136/12) dok su tijela RH nadležna za upravljanje i provedbu mjera Zajedničke ribarske politike EU određena Zakonom o strukturnoj potpori i uređenju tržišta u ribarstvu (NN 153/09, 127/10, 50/12).

Isto tako, obveza izvješćivanja o nepravilnostima proizlazi iz Uredbe Europske komisije 1828/2006 u smislu fondova EU, dok za razdoblje IPA programa, obveza izvješćivanja proizlazi iz Uredbe Europske komisije 718/2007 (članak 19.), a koja Uredba se poziva na odredbe Uredbe Europske komisije 1828/2006 (Poglavlje 4. Nepravilnosti). Potrebno je napomenuti kako je uredba kao pravni akt Europske unije obavezujući pravni akt koji se direktno primjenjuje u svim državama članicama.

Članak 4.

Člankom 4. Uredbe utvrđuju se tijela u okviru AFCOS mreže te stavak 2. članka propisuje da su Odlukom Vlade Republike Hrvatske utvrđena tijela koja čine AFCOS mrežu, te je definirana njihova uloga u AFCOS sustavu.

¹ Uredba o upravljanju programima CARDS, PHARE, ISPA i SAPARD (NN 18/2007, 38/2008)

² Uredba o opsegu i sadržaju odgovornosti te ovlastima tijela nadležnih za upravljanje programom IPA (NN 34/2008, 117/12) – članak 9. točka m).

³ Zakon o uspostavi institucionalnog okvira za korištenje strukturnih instrumenata EU u RH (NN 78/12)

Članak 5.

Člankom 5. Uredbe definira se uloga i ovlasti Ministarstva financija kao tijela nadležnog za zaštitu financijskih interesa Europske unije u Republici Hrvatskoj. Stavak 2. ovog članka utvrđuje kako je unutar Ministarstva financija ustrojena ustrojstvena jedinica za suzbijanje nepravilnosti i prijevara (dalje u tekstu: Ustrojstvena jedinica), a kojim stavkom se ispunjava i obveza iz Uredbe Vijeća 883/2013 koja člankom 3. stavkom 4. izričito navodi kako su države članice obvezne odrediti Tijelo / službu za borbu protiv prijevara koje će štiti financijske interese EU u državama članicama.

U stavku 4. ovog članka pojam pravila vezana uz područje upravljanja nepravilnostima odnosi se na dio Pravilnika iz Zakona o uspostavi institucionalnog okvira za korištenje strukturnih instrumenata EU u RH (NN 78/12), koji se odnosi na područje upravljanja nepravilnostima, dok se pod pojmom nadležna tijela podrazumijevaju Koordinacijsko tijelo, Posredničko tijelo razine 1, Posredničko tijelo razine 2 iz Zakona o uspostavi institucionalnog okvira za korištenje strukturnih instrumenata EU u RH (NN 78/12).

Potrebno je istaknuti da je Zakon o uspostavi institucionalnog okvira za korištenje strukturnih instrumenata EU u RH (NN 78/12) na snazi do kraja 2013. godine tj. odnosi se na korištenje strukturnih instrumenata Europske unije u Republici Hrvatskoj, namijenjenih provedbi operativnih programa iz programskog razdoblja 2007.-2013., te se iz tog razloga ne definira Pravilnik niti se definiraju konkretna tijela.

Članak 6.

Člankom 6. Uredbe definira se pojam upravljanja nepravilnostima (prevencija, otkrivanje, postupanje, izvješćivanje i praćenje postupanja po prijavljenim nepravilnostima).

Članak 7.

Člankom 7. Uredbe utvrđuje se način na koji su tijela unutar AFCOS sustava obvezna surađivati.

Članak 8.

Člankom 8. Uredbe utvrđuje se kako su sva tijela AFCOS sustava obvezna surađivati s Europskim uredom za borbu protiv prijevara (OLAF), a koja obveza ujedno proizlazi i iz Uredbe Vijeća 2185/1996 i 1073/1999.

Članak 9.

Člankom 9. Uredbe utvrđuje se mogućnost da OLAF može provoditi provjere na teritoriju Republike Hrvatske za koje je nadležan, a što ujedno proizlazi i iz Uredbe Vijeća 1073/99 i 2185/1996. Isto tako u stavku 2. i 3. članka utvrđuju se obveze tijela AFCOS sustava pri obavljanju provjera od strane Europskog ureda za borbu protiv prijevara (OLAF).

Članak 10.

Člankom 10. određeno je stupanje Uredbe na snagu.